

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL TABAKO, TABAKO GAMINIŲ IR SU JAIS SUSIJUSIŲ GAMINIŲ KONTROLĖS
ĮSTATYMO NR. I-1143 9² STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIII-
3849 (TAP-19-1943, TAIS-19-12772(2))**

2019-11-20 Nr. NV-3234

Vilnius

Rengėjas: Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Tikslas: pateikti Seimui išvadą dėl Seimo nario M. Majausko parengto Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo pakeitimo projekto, kuriuo siūloma nuo 2020 m. liepos 1 d. uždrausti pateikti rinkai elektronines cigaretes ir elektroninių cigarečių pildykles, jeigu nikotino turinčiame skystyje yra kvapiųjų medžiagų, išskyrus tabako skonį.

Esama situacija: galiojančiame Įstatyme nėra ribojamas elektroninių cigarečių ir jų pildyklių pateikimas rinkai pagal nikotino turinčiame skystyje esančias kvapiąsias medžiagas.

Esmė: siūloma iš esmės pritarti Seimo nario M. Majausko inicijuotoms Įstatymo pataisoms ir teikti šias pastabas ir pasiūlymus dėl teisinio reguliavimo tobulinimo:

- pagal Teisėkūros pagrindų įstatymo nuostatas teisės aktai, nustatantys naują ūkio subjektų veiklos teisinį reguliavimą, turi įsigalioti gegužės 1 d. arba lapkričio 1 d., o priimti turi būti ne vėliau kaip prieš tris mėnesius iki jų įsigaliojimo datos. Taip pat ūkio subjektams yra reikalingas pereinamasis laikotarpis, kuris leistų prisitaikyti prie naujo teisinio reguliavimo, išparduoti turimas prekes, kurių prekybą yra siekiama uždrausti. Atsižvelgiant į tai, siūloma Įstatymo projekte numatytą įsigaliojimo datą 2020 m. liepos 1 d. keisti į 2021 m. lapkričio 1 d. datą;
- atsižvelgiant į 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/40/ES nuostatas bei vadovaujantis Vyriausybės patvirtintų Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių nuostatomis, apie Įstatymo projektą iki jo priėmimo turėtų būti pranešta Europos Komisijai ir kitoms Europos Sąjungos valstybėms narėms;
- Įstatymo projektu siūloma uždrausti pateikti rinkai elektronines cigaretes ir elektroninių cigarečių pildykles, jeigu nikotino turinčiame skystyje yra kvapiųjų medžiagų, išskyrus tabako skonį. Tačiau kvapiosios medžiagos vis dar galėtų būti parduodamos atskirai, nes dalis elektroninių cigarečių yra užpildomos iš atskirai parduodamų pildyklių, kuriose gali būti tiesiog skystis be nikotino, tačiau turintis tam tikrą skonį. Tokiu atveju kyla rizika, kad vartotojai patys susimaišys atskirai nusipirktą skystį su kvapiomis medžiagomis (atviro tipo talpyklose). Todėl Įstatymo projektu siūlomas draudimas būtų pritaikomas tik uždaro tipo elektroninėms cigaretėms ir elektroninių cigarečių pildyklėms ir tais atvejais, kai jos yra su nikotino turinčiu skysčiu. Atsižvelgiant į tai, siūlytina tikslinti Įstatymo projektą – nurodyti, kad draudžiama pateikti rinkai elektronines cigaretes ir pildykles su skysčiu, kurios yra pritaikytos pildyti elektroninėms cigaretėms, ir jeigu šiame skystyje yra kvapiųjų medžiagų, išskyrus tabako skonį;
- Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nėra pateikta vertinimo, kokių pasekmių siūlomi ribojimai galėtų sukelti ūkio subjektams, prekiaujantiems elektroninėmis cigaretėmis ir jų pildyklėmis, kokią žalą jie galėtų patirti. Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo ir Teisėkūros

pagrindų įstatymo nuostatomis, siūlytina atlikti numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimą ir papildyti aiškinamąjį raštą.

Derinimas:

- Vidaus reikalų, Sveikatos apsaugos ministerijos, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas derino be pastabų;
- Lietuvos prekybos įmonių asociacija ir Lietuvos smulkiojo ir vidutinio verslo taryba per nustatytą terminą pastabų nepateikė;
- į Teisingumo ministerijos pastabą atsižvelgta;
- Konkurencijos taryba pažymi, kad privaloma atlikti numatomo teisinio reguliavimo poveikio konkurencijai vertinimą, kai reguliavimas apriboja ūkio subjektų galimybes vykdyti ūkinę veiklą;
- Lietuvos pramonininkų konfederacija, Nacionalinė tabako gamintojų asociacija, Lietuvos verslo konfederacija, Elektroninių cigarečių asociacija pažymi, kad prieš priimant sprendimus turi būti atlikta nuodugni numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo analizė, įvertintos kitos teisinio reguliavimo alternatyvos, kaip pavyzdžiui tokios veiklos licencijavimo galimybė;
- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė 2019 m. lapkričio 19 d. išvadoje Nr. NV-3224 pateikė keletą tikslinamojo pobūdžio pastabų ir pasiūlymų dėl parengto išvados projekto patobulinimo.

Atitiktis Vyriausybės programai: Seimo nario M. Majausko inicijuotos įstatyminės pataisos tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina, tačiau atitinka Seimo 2018 m. gruodžio 13 d. nutarimu patvirtintos Valstybinės narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės ir vartojimo prevencijos 2018–2028 metų programos vieną iš tikslų - *sumažinti alkoholio, tabako gaminių ir su tabako gaminiais susijusių gaminių prieinamumą (fizinį ir ekonominį), siekiant apsaugoti visuomenės ir asmens sveikatą.*

Dalykinio vertinimo išvada: siūlome klausimą aptarti Vyriausybės pasitarime.

Patarėjas

Saulius Gaigalas

Saulius Gaigalas, tel. 8 706 63 789, el. p. saulius.gaigalas@lr.lt